

Гльос Ірина

*магістр з обліку і аудиту, викладач вищої категорії,
Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний
соціально-економічний коледж,
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

СУЧАСНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Економіка України в умовах сьогодення зіткнулася з багатьма проблемами як на мікро, так і на макроекономічному рівні. Вирішення поточних проблем України, досягнення тактичних завдань та стратегічних цілей розвитку вітчизняної економіки неможливе без інноваційної моделі розвитку та відповідної політики держави.

Інноваційна діяльність передбачає поширення інновацій та результатів науково-технічного прогресу з метою задоволення нових потреб суспільства. Результатом цього процесу є інновація.

Інновація є однією з найважливіших категорій сучасної економічної парадигми.

Наразі в більшості країн світу інноваційна парадигма є мейнстримом та знаходиться на стадії розвитку.

Однією зі сфер розвитку конкурентоспроможності, стимулювання інновацій та створення нових робочих місць є реалізація промислової політики, яка використовує кластерний підхід. Переваги кластерного підходу можна побачити на прикладі розвинених економічних систем багатьох країн світу. Кластери не тільки сприяють підвищенню конкурентоспроможності товарів, просуванню їх на ринки, а також водночас є важливим інструментом стимулювання розвитку інновацій та інвестицій для кожного окремого регіону та країни в цілому [3].

Розвиток кластерів як фактор підвищення конкурентоспроможності підприємств є відбитком інноваційної економіки. Взаємозалежність та взаємозв'язок між процесами кластеризації, зміцнення конкурентоспроможності та прискорення інноваційної активності – це нове економічне явище, яке дозволяє підпри-

емствам протистояти тиску конкуренції та відповідати вимогам сучасного економічного розвитку.

Кластери в умовах посилення конкуренції являють собою організаційну основу для реалізації ключових принципів створення національної та регіональної економіки та розробки стратегій соціально-економічного розвитку регіонів.

Кластер є новим сучасним інструментом постійного ділового спілкування між географічно та економічно пов'язаними членами виробничого процесу, з метою одержання кожним з них остаточного синергетичного комерційного результату.

Сьогодні кластерні стратегії економічного розвитку широко використовуються у всьому світі. Формуючи кластерну політику, державні органи в розвинених країнах виступають за широку класифікацію кластерів, щоб включити їх у якомога більше компаній.

Принципи кластеризації ефективно використовуються в Європейському Союзі: економіка Нідерландів поділена на 20 кластерів; у Данії 40% підприємств, що забезпечують 60% експорту, функціонують у складі кластерів; а в Австрії діють трансграничні кластери з Угорщиною, Італією, Швейцарією та Німеччиною. Кластери забезпечують майже 30% загального рівня зайнятості в Італії [1].

Результатом розширення кластерної активності високотехнологічних виробництв, характерного для інноваційних країн, включаючи Японію, Сполучені Штати та більшість країн ЄС, відбувся значний структурний зсув у світовому експорті на користь підприємств, які випускають високо- та середньо технологічну продукцію.

Аналіз світового і українського досвіду демонструє такі переваги виробничих систем на основі кластерної моделі: кластери здатні забезпечити комбінацію у виробництві конкуренції за допомогою співробітництва, вони втілюють «колективну ефективність», створюють «гнучку спеціалізацію»; ефективність кластерів залежить від ефекту масштабу; кластери здатні стимулювати технічний і технологічний прогрес; кластери стимулюють підвищення регіональну і національну конкурентоздатність [2].

За допомогою кластерів можна: посилювати процеси спеціалізації між компаніями; ефективніше приваблювати клієнтуру, налагоджувати тісну взаємодію між покупцями і продавцями; знижувати собівартість продукції; контролювати інформаційні потоки на підприємствах, які взаємодіють у межах кластера; налагоджувати інноваційне виробництво; створювати нові робочі місця; ефективніше та безпечніше використовувати природні ресурси; привести у відповідність до сучасних умов економічного зростання процес взаємодії економічної та соціальної сфери життя регіону.

Кожен, хто займається підприємництвом в Україні, усвідомлює, наскільки багато утворюється перешкод на шляху до успіху у складному світі бізнесу. Кластерна модель виробництва дозволяє швидко подолати більшість цих бар'єрів.

Формування сучасної кластерної економіки є джерелом високого економічного зростання, забезпечує зростання обсягів ВВП, посилення експортного потенціалу, скорочення виробничих витрат, що сприяє не тільки розвитку галузей економіки, але й якісній трансформації всього суспільства. Важливою рисою інноваційно орієнтованої економіки є стабільне зростання частки наукомісткого сектора виробництва та зайнятості.

Список використаних джерел

1. Державний комітет статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/pr/orp_rik/orp_rik_u.htm (дата звернення: 03.08.2017).
2. Європейська кластерна обсерваторія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.klasterobservatory.eu> (дата звернення: 03.08.2017).
3. Соколенко С.І. Інноваційні кластери – механізм підвищення конкурентоспроможності регіону [Електронний ресурс] / С.І. Соколенко. – Режим доступу: <http://ucluster.org/sokolenko/2008/07/innovacijny-klasterymexanuzm> (дата звернення: 08.08.2017).